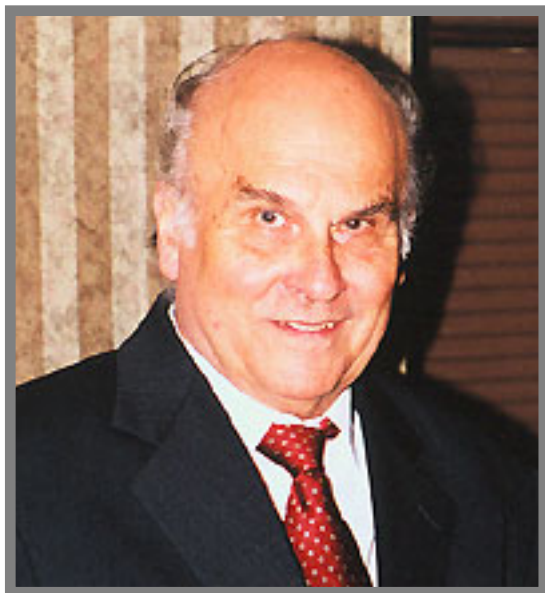


1999 - Ryszard Kapuściński i Christa Wolf

Sylwetki laureatów - rok 1999



Ryszard Kapuściński -

wybitny polski reporter, pisarz, publicysta. Urodził się 4.03.1932 roku w Pińsku. Po wybuchu II wojny światowej przebywał z rodziną na Polesiu, zajętym przez ZSRR, a następnie w Sierakowie i Świdrze pod Warszawą. Po zakończeniu wojny uczęszczał do gimnazjum w Otwocku, a od 1946 roku uczył się w Gimnazjum im. S. Staszica w Warszawie.

Debiutował w 1949 roku wierszami pt. „Pisane szybkością” i „Uzdrowienie” opublikowanymi w „Dziś i jutro”. Po zdaniu matury w 1950 roku, pracował do 1951 roku w redakcji „Sztandaru Młodych” gdzie zaczął publikować pierwsze reportaże. Następnie studiował na Uniwersytecie Warszawskim najpierw polonistykę, a po 2 semestrach przeniósł się na historię. Po uzyskaniu magisterium w 1955 roku powrócił do pracy w redakcji „Sztandaru Młodych”, w 1956 i 1957 roku odbył reporterskie podróże po Azji, był też przez pewien czas korespondentem w Chinach. Po powrocie do kraju pracował przez rok w Polskiej Agencji Prasowej, a w latach 1956-61 w redakcji „Polityki”.

Jako reporter tego tygodnika odbył pierwsze podróże po Afryce, z których relacje ogłosił w cyklach „Ghana z bliska” (1959) i „Kongo z bliska”(1960). Zajmował się równocześnie reportażem krajowym. W latach 1962-67 korespondent PAP w Afryce, 1967-72 - korespondent PAP w Ameryce Łacińskiej. W latach 1972-80 współpracował z miesięcznikiem „Kontynenty” jako konsultant, w latach 1973-81 z tygodnikiem „Kultura”, wystawiał swoje fotografie z podróży, prowadził wykłady jako visting professor na uniwersytetach w Bangalur (Indie, 1974), Caracas (Wenezuela, 1979), Meksyku (1979) oraz w 1988 w Temple University w Filadelfii w Stanach Zjednoczonych. Nadal odbywał też liczne podróże reporterskie do Afryki, Azji, Ameryki Łacińskiej.

Laureat licznych nagród: w 1959 r. - Nagrody im. J. Bruna dla młodych dziennikarzy; w 1967 r. - nagrody Ministra Kultury i Sztuki III stopnia w dziedzinie literatury; w 1975 r. - Nagrody im. B.Prusa; w 1976 r. - Nagrody Państwowej II stopnia, Nagrody Międzynarodowej Organizacji Dziennikarzy; w 1978 r. - nagrody tygodnika „Kultura”; w 1979 r. - Klubu Międzynarodowych Publicystów SDP; w 1980 r. - nagrody honorowej „Kowadło” Klubu Twórców i Działaczy Kultury „Kuźnica”; w 1989 r. - nagrody im. K. Pruszyńskiego przyznanej przez PEN Club ; w 1994 r. - otrzymał przyznaną po raz pierwszy przez Stowarzyszenie Księgarzy Niemieckich Literacką Nagrodę Europejskiego Porozumienia; w 1995 r. - nagrodę Fundacji A. Jurzykowskiego w Nowym Jorku oraz francuską Prix de l’Astrolab. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1958), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1974). W 1981 r. został wiceprzewodniczącym Komitetu Polska 2000 przy PAN, w 1988 r. członkiem Polskiego PEN Clubu (od 1991 członek Zarządu). W latach 1989-92 podróżował kilkakrotnie po republikach byłego ZSRR, w 1993 po Afryce Południowej i Wschodniej. W 1993 roku został członkiem Academia

Scientiarium et Artium Europea w Salzburgu oraz Rady Kultury przy Prezydencie RP, a w 1994 International Parliament of Writers w Strasburgu. Został też członkiem Polskiego Instytutu Kultury w Berlinie. W 1999 roku został Laureatem Nagrody Literackiej Miast Partnerskich Torunia i Göttingen im.S.B.Lindego oraz nagrody Sezonu Wydawniczo-Księgarskiego IKAR.

Autor m.in. następujących książek : „Busz po polsku. Historie przygodne”(1962), „Czarne gwiazdy” (1963), „Przewrót algierski” (1965), „Kirgiz schodzi z konia” (1968), „Gdyby cała Afryka” (1969), „Dlaczego zginął Karl von Sprei” (1960), „Chrystus z karabinem na ramieniu”(1975), „Jeszcze dzień życia” (1976), „Cesarz”(1978), „Wojna futbolowa” (1978), „Szachinszach” (1979), „Zaproszenie do Gruzji” (1983), „Notes” (1986), „Wrzenie świata” (1988), „Lapidarium” (1990), „Imperium” (1993)., „Heban”(1998).



Christa Wolf -

urodziła się w 1929 roku w Gorzowie Wielkopolskim nad Wartą, jest jedną z czołowych pisarek i eseistek niemieckich. W 1945 roku wraz z rodziną znalazła się w Meklemburgii. Studiowała germanistykę w Jenie i w Lipsku. Po studiach germanistycznych pracowała w Halle i Berlinie jako redaktorka wydawnictwa i czasopisma literackiego.

Jako prozaik debiutowała w 1961 roku. Jej powieść „Der geteilte Himmel” (1963, „Niebo podzielone”) wywołała żywą dyskusję, ukazała ona na tle szerokiej panoramy rzeczywistości NRD dramat jednostki. Powieść „Kindheitsmuster”(1977, „Wzorce dzieciństwa”) to powrót do lat spędzonych przed wojną w Gorzowie Wielkopolskim, „Kein Ort Nirgends” (1979, „Ni miejsca na ziemi”) oraz „Kassandra” (1983, „Kasandra”) to utwory, które wiążą przeszłość z teraźniejszością, „Störfall” (1987, „Wypadek”) to powrót wątpliwości co do roli nauki we współczesnym świecie, jest to odtworzenie wydarzeń dnia, w którym nadeszła wiadomość o katastrofie w Czarnobylu, „Was bleibt” (1990, „Co pozostanie”) to opis kłopotów ze służbą SB w byłej NRD. Ciekawą eseistykę prezentuje Ch. Wolf w tomach „Lesen und Schreiben” („Czytanie i pisanie”). Inne powieści Ch. Wolf to „Fortgesetzter Versuch” (1980, „Próba kontynuacji”), „Die Dimension des Autors” (1987, „Wymiar autorski”).

Zajmuje się również krytyką literacką, jest autorką wielu esejów. W Polsce znane są jej książki „Niebo podzielone”, „Rozmyślenia nad Christą T., „Kota Maksymiliana nowe poglądy na życie”, „Kassandra”. Prozę Ch. Wolf na język polski tłumaczyli m.in. S. Błaut, T. Jętkiewicz, Z. Rybicka.